

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
URED ZA UPRAVLJANJE KVALITETOM
ljetni semestar 2008./2009.

**STUDENTSKO VREDNOVANJE RADA NASTAVNIKA PUTEM
SUSTAVA ISVU**

Cijenjena kolegice / cijenjeni kolega,

Sveučilište u Zagrebu provelo je anketu čiji je cilj omogućiti studentima vrednovanje rada nastavnika na pojedinome kolegiju u ljetnome semestru akademske godine 2008./2009. Anketa je provedena putem informacijskoga sustava ISVU, a rezultati su dostupni nastavnicima na nastavničkom portalu uz uporabu lozinke.

Rezultati u ovome izvještaju odnose se na studentsko vrednovanje rada nastavnika na jednome kolegiju koji je bio predmet procjene. Ako je nastavnik sudjelovao u više oblika nastave, dobit će zaseban izvještaj za svaki od oblika nastave (npr. predavanja i vježbe). Nastavnici koji su sudjelovali u izvedbi nastave na više kolegija dobit će za svaki kolegij zaseban izvještaj.

Podrobnije informacije o konceptu i sadržaju ankete možete pronaći na internetskoj stranici:

<http://unizg.hr/kvaliteta>

VAŽNA NAPOMENA:

Tijekom uvođenja studentskih anketa putem sustava ISVU na pojedinim sastavnicama i kolegijima odziv studenata bio je **značajno manji** u odnosu na klasičnu provedbu ankete primjenom anketnih listova.

Molimo Vas da usporedite broj studenata koji su upisani na Vaš kolegij s brojem studenata koji su sudjelovali u anketi. Ako je broj studenata koji su sudjelovali u anketi mali (npr. manji od 10 ili iznosi 20%-30% svih studenata koji su upisani na kolegij), dobivene rezultate treba uzeti samo kao orijentaciju.

U ovome je trenutku najvažnija činjenica da rezultati dobiveni ovakvom primjenom ankete nisu u potpunosti usporedivi s ranijim rezultatima te prosječnim vrijednostima dobivenim provedbom ankete primjenom anketnih listova. Stoga naglašavamo da ovu provedbu ankete još uvijek razmatramo kao eksperimentalnu, a dobivene rezultate treba pažljivo razmotriti.

Prilikom analize rezultata vrednovanja Vašega rada savjetujemo da se služite i primjerkom anketnoga upitnika koji se nalazi na kraju ovoga teksta.

A) KRATAK OSVRT NA ANKETU

Ovdje navodimo neke važne zaključke u vezi s uporabom rezultata studentske ankete.

Studentsku procjenu izvedbe nastave treba shvatiti kao **sastavni dio širega procesa vrednovanja nastavnoga procesa**. Studenti, kao izravni korisnici, mogu najbolje procijeniti neke elemente nastave pri čemu je važno prikupiti i **ostale indikatore** kvalitete obrazovnoga procesa s naglaskom na ishod nastave, a to su znanja i kompetencije koje su studenti stekli.

Pri tome je važno uzeti u obzir i **uvjete** u kojima se nastava odvija (prostor, tehnička oprema, broj i interes studenata i drugo) te sve ostale čimbenike koji utječu na kvalitetu nastave (mogućnosti edukacije nastavnika u području nastavnih vještina, izvannastavne obaveze i drugo).

Anketa daje nastavniku, odjelu/odsjeku i fakultetu podatak o tome kako ih vide njihovi studenti. Ona je stoga **tek jedan od pokazatelja** nastavnikove uspješnosti. Iskustvo je potvrdilo da već sama primjena ankete daje pozitivne učinke. Nastavnici na nju reagiraju jer im nije svejedno što studenti o njima misle.

Iskustvo i rezultati pokazuju da većina nastavnika ima zadovoljavajuće procjene te da na temelju individualnih rezultata ima smisla izdvojiti ekstremno niske i ekstremno visoke procjene (uz sva metodološka ograničenja u provedbi ankete). Važno je analizirati razloge koji su doveli do niskih procjena te planirati aktivnosti koje mogu dovesti do poboljšanja kvalitete loše procijenjenih elemenata nastave.

Svrha ankete nije kontrola rada nastavnika, niti anketa sama za sebe može poboljšati kvalitetu, ali je važan oblik dijagnostike dobrih i loših vidova nastavnoga procesa iz perspektive studenata.

Iskustva s višekratnim procjenjivanjem pokazuju da je korisno analizirati trend promjena tijekom vremena, pri čemu su procjene za većinu nastavnika uglavnom stabilne.

Odlukom Odbora za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu individualni rezultati nastavnika su **tajni** te su dostupni samo nastavniku i čelniku (dekanu) sastavnice Sveučilišta. Čelnik sastavnice može omogućiti uvid u individualne rezultate i osobama odgovornim za nastavni proces. Ukoliko su neki od rezultata ispod Vašeg očekivanja, shvatite ih kao **poticaj da promislite o razlozima** te mogućnostima poboljšanja toga segmenta nastave.

Umjesto zaključka spomenimo citat iz materijala Udruženja europskih sveučilišta koje naglašava da *“uspjeh ili neuspjeh sustava ocjenjivanja kvalitete svih vrsta sveučilišne djelatnosti ne ovisi samo o spremnosti visokoškolskih institucija na suradnju, nego i o tome kako će se interpretirati rezultati ocjenjivanja i što će biti s tim rezultatima”*.

B) SADRŽAJ IZVJEŠTAJA

Ovaj izvještaj sastoji se od nekoliko dijelova:

1. Veličina i struktura uzorka studenata koji su procjenjivali Vaš rad
2. Prosječne vrijednosti procjena na 14 pitanja koja se odnose na Vaš nastavni rad

3. Frekvencije pojedinih odgovora (1 – 5) na svih 14 pitanja koja se odnose na nastavni rad
4. Prosječne vrijednosti tri dimenzije Vašega nastavnoga rada

Pored toga izvještaj sadrži i **kvalitativne odgovore** studenata s primjedbama i pohvalama vezanim uz rad nastavnika na zadanome kolegiju.

Ovaj izvještaj dužni ste čuvati te ga po potrebi dati na uvid povjerenstvu za izbor ili reizbor.

1. Opis uzorka studenata koji je procjenjivao Vaš rad

Anketni upitnik sadrži pet (5) pitanja koja se odnose na strukturu uzorka studenata. Prikupljeni su podaci o spolu, prisutnosti studenta na nastavi procjenjivanoga nastavnika (1 = rijetka ili do 30% ; 2 = povremena ili 30%-70%; 3 = redovita ili više od 70%), početnome zanimanju za sadržaje koje kolegij obrađuje (1 = mali; 2 = srednji; 3 = veliki), najčešća dosadašnja ocjena (1 do 5) te očekivana ocjena iz ovoga kolegija (1 do 5).

Veličina i struktura uzorka mogu utjecati na rezultat provedene ankete. Naše analize pokazuju da na studentske procjene djeluje redovitost pohađanja nastave, zanmanje za sadržaje pojedinoga kolegija, uspješnost studenta tijekom studija, kao i veličina grupe. Čimbenici koji su poznati iz stručne literature te rezultati dobiveni analizom ove ankete opisani su detaljnije na internetskoj stranici <http://unizg.hr/kvaliteta>.

Pored toga molimo Vas da usporedite broj studenata koji je sudjelovao u anketi s brojem slušača u Vašoj evidenciji.

U **Tablici 1** prikazana je struktura uzorka studenata koji je sudjelovao u procjeni Vašega rada na ovom kolegiju.

2. Prosječne vrijednosti procjena na 14 pitanja koja se odnose na Vaš nastavni rad

U anketi se 14 pitanja odnosilo na neke elemente izvedbe nastave. Sve tvrdnje studenti su procjenjivali na ljestvici od 1 do 5, pri čemu 1 znači «u potpunosti se ne slažem s tvrdnjom», a 5 znači «u potpunosti se slažem s tvrdnjom». U **Tablici 2** navedene su aritmetičke sredine (M) procjena za sve tvrdnje, najčešća vrijednost koju su studenti odabrali za pojedino pitanje (dominantna vrijednost) te standardna devijacija rezultata kao mjera raspršenja svih procjena oko aritmetičke sredine. Veća standardna devijacija ukazuje na činjenicu da studenti nisu suglasni oko procjene kojom vrednuju pojedini vid izvedbe nastave (npr. kada bi svaka ocjena bila odabrana podjednak broj puta standardna devijacija iznosila bi približno 1,41).

3. Frekvencije pojedinih odgovora (1 – 5) na svih 14 pitanja koja se odnose na nastavni rad

U **Tablicama 3a i 3b** prikazan je postotak studenata koji su odabrali pojedinu vrijednost prilikom procjene tvrdnji. Korisnu informaciju nudi postotak ekstremnih vrijednosti, tj. kojom se čestotom javlja ocjena 1, odnosno ocjena 5.

4. Prosječne vrijednosti tri dimenzije nastavnog rada

U skladu s teorijskim konceptom koji smo primijenili tijekom izrade upitnika, pitanja iz druge skupine (B1 do B13) mogu se razdijeliti u tri zasebne dimenzije. Posljednje pitanje (B14) predstavlja opću procjenu rada nastavnika.

Prvu dimenziju možemo označiti kao "**Studentsku percepciju stručnosti nastavnika za područje koje predaje**", a može se izračunati kao prosjek procjena na pitanja B1, B2 i B3.

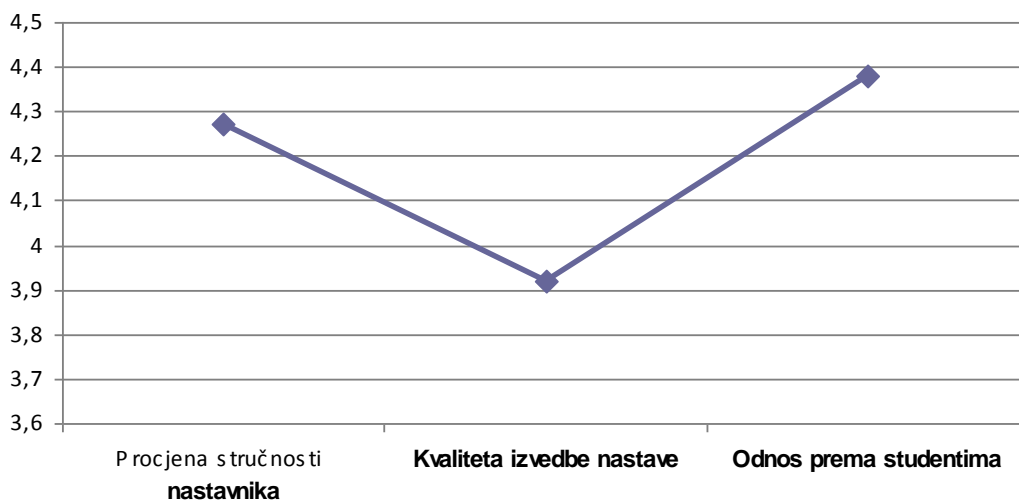
Drugu dimenziju možemo označiti kao "**Procjenu kvalitete izvedbe nastave**", a predstavlja prosjek procjena na pitanja B4, B5, B6, B7, B8 i B9.

Treća dimenzija može se označiti kao "**Odnos prema studentima i motivacija za rad**", a predstavlja prosjek procjena na pitanja B10, B11, B12 i B13.

U **Tablici 4** nalaze se Vaši rezultati na ove tri dimenzije te prosječna ocjena izračunata na temelju prvih 13 pitanja u upitniku. Prosjek je izračunat u slučaju u kojem postoje svi valjani rezultati na odgovarajućim pitanjima. Ako je student preskočio pojedino pitanje, isključen je iz ovoga dijela analize.

Analiza ovih rezultata može pružiti uvid u strukturu procjena te nastavniku ukazati na to koja područja studenti u njegovu radu procjenjuju bolje, a koja lošije.

Slika 1. prikazuje prosječne rezultate na tri dimenzije rada nastavnika te prosječne rezultate za sastavnicu na kojoj nastavnik radi, kao i prosječne rezultate za Sveučilište

5. Kvalitativni odgovori studenata s pohvalama i primjedbama na rad nastavnika

Na temelju dosadašnjih iskustava savjetujemo Vam da se usmjerite na komentare koji se višekратно javljaju, odnosno koji predstavljaju obilježje nastave koje uočava veći broj studenata. Kako je anketa provedena anonimno, uvijek su mogući neumjesni komentari ili pojedinačne primjedbe koje ne bi trebale umanjiti vrijednost svih ostalih valjanih komentara.

Analiza sadržaja slučajnog uzorka od 10% ukupno ispunjenih anketnih upitnika ukazuje na zanemariv postotak neumjesnih ili uvredljivih komentara.

C) VREDNOVANJE REZULTATA

Rezultate dobivene ovom anketom moguće je interpretirati na nekoliko načina.

Prva informacija proizlazi iz veličine procjene. Izravna interpretacija srednjih vrijednosti nije sasvim opravdana, no uz sva metodološka ograničenja prosječne ocjene ispod 2,5 ukazuju na određeni problem u izvedbi nastave (u ovom slučaju iz studentske perspektive), kao i visoki postotak ocjene 1 (približno iznad 15%).

Drugi način vrednovanja jest usporedbom individualnoga rezultata s prosjekom (aritmetičkom sredinom) drugih nastavnika na sastavnici (fakultetu, akademiji), odnosno Sveučilištu.

Kako je na pojedinoj sastavnici sudjelovao različit broj nastavnika, ova usporedba nudi uvid u relativni položaj nastavnika unutar svih procjenjivanih nastavnika na njegovoj sastavnici.

Vaši su rezultati priloženi u posebnoj datoteci (datotekama) kojoj možete pristupiti preko nastavničkog portala informacijskog sustava ISVU.

Ukoliko imate bilo kakvih pitanja, nejasnoća ili uočite netočnosti unutar Vašega izvještaja, molimo Vas da se obratite Uredu za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Zagrebu na e-mail urkva@unizg.hr ili na telefone (01)46 98 112, (01)4698 125.

Nastavnik / nastavnica: _____ Kolegij: _____

Poštovane studentice i studenti,

u okviru projekta vrednovanja nastave na Sveučilištu putem ovog upitnika možete procijeniti svoje zadovoljstvo **kvalitetom nastave vaših nastavnika i asistenata na svakom pojedinom kolegij**. Vaši iskreni odgovori mogu upozoriti na nedostatke i teškoće u nastavi, te utjecati na poboljšanje njezine kvalitete. Ako neku procjenu **ne možete dati ili nije primjenjiva** na određenog nastavnika odaberite odgovor "ne mogu procijeniti". Molimo vas da sve procjene dajete zacrnjivanjem kružića uz odabrani odgovor (primjer: ●).

A Opći podaci o studentici / studentu:

1. Spol:									②	③		
2. Vaša prisutnost na nastavi ovog nastavnika?	1 = rijetka (do 30 %); 2 = povremena (30 – 70%); 3 = redovita (više od 70%)								①	②	③	
3. Kakav je, na početku nastave, bio vaš interes za sadržaje koje kolegij obrađuje?	1 = mali; 2 = srednji; 3 = veliki								①	②	③	
4. Koja vam je do sada najčešća ocjena u indeksu?									②	③	④	⑤
5. Koju ocjenu očekujete iz ovog kolegija									②	③	④	⑤

B Procjena nastavnika / nastavnice na zadanom kolegiju:

Na sljedećoj ljestvici procijenite u kojoj mjeri navedene tvrdnje dobro opisuju rad nastavnika / nastavnice:
nikako se ne slažem ① ② ③ ④ ⑤ u potpunosti se slažem

	1	2	3	4	5	ne mogu procijeniti
1. Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja kolegija.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Na postavljena pitanja odgovara stručno i spremno.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Kvalitetnim primjerima i zadacima olakšava razumijevanje sadržaja.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Jasno i razumljivo izlaže / demonstrira nastavne sadržaje.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Nastava je dobro strukturirana i raspoloživo vrijeme je racionalno iskorišteno.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Jasno definira ciljeve nastave i ono što očekuje od studenata.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. Nastava je zanimljiva i dinamična.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8. Uporabom nastavnih pomagala i suvremene tehnologije podiže kvalitetu nastave	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9. Ima dobre komunikacijske vještine i stvara ugodnu radnu atmosferu.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10. Prema studentima se odnosi korektno i s poštovanjem.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11. Dostupan je i susretljiv za konzultacije sa studentima.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
12. Motiviran je za rad i savjesno izvršava svoje obaveze.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
13. Nastavu održava redovito i na vrijeme.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
14. Koju biste ocjenu dali ovom nastavniku u cjelini ?						
	<i>nedovoljno</i>					<i>izvršno</i>

C Komentari na rad nastavnika / nastavnice:

Molimo vas da pišete **velikim tiskanim slovima**
Vaši komentari bit će dostupni nastavnicima **nakon završetka** glavnih ispitnih rokova

C1 Što vam se u radu nastavnika / nastavnice na ovom kolegiju posebno sviđjelo ?

C2 Što vam se nije sviđjelo u radu nastavnika / nastavnice na ovom kolegiju, odnosno što biste predložili s ciljem unapređenja kvalitete nastave ?
